

POSTANOWIENIE

30 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 30 stycznia 2024 r. w Warszawie
zażalenia [...] spółki akcyjnej w W.
na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 2 października 2023 r., V ACa 567/22,
w sprawie z powództwa M. Ł.
przeciwko [...] spółce akcyjnej w W.
o zapłatę i ustalenie nieważności umowy ewentualnie bezskuteczności
postanowień umowy,

oddala zażalenie.

(M.K.)

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z 21 kwietnia 2023 r. sprostował komparycję zaskarżonego apelacją pozwanej wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 24 lutego 2022 r., II C 1446/19, w ten sposób, że w miejsce wyrazów: „o zapłatę i ustalenie nieważności umowy ewentualnie o zapłatę

i ustalenie bezskuteczności postanowień umowy” wpisał „o zapłatę i ustalenie nieważności umowy ewentualnie bezskuteczności postanowień umowy” (pkt I) i zmienił zaskarżony wyrok w punkcie drugim w części w ten sposób, że oddalił powództwo o zasądzenie odsetek od wskazanej w tym punkcie kwoty do 17 grudnia 2020 r. oraz w punkcie trzecim w ten sposób, że oddalił powództwo w określonym w nim zakresie (pkt II); oddalił apelację w pozostałej części (pkt III) i orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego pkt IV).

Pozwana w skardze kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego, skierowanej przeciwko rozstrzygnięciom zawartym w pkt I, II, i III, wniosła o ich uchylenie oraz o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny w Warszawie postanowieniem z 2 października 2023 r. odrzucił skargę kasacyjną pozwanej w zakresie zaskarżającym pkt I i II jego wyroku. Wskazał, że sprostowania orzeczenia nie jest rozstrzygnięciem merytorycznym, kończącym postępowanie w sprawie, a postanowienie wydane w tym przedmiocie przez sąd drugiej instancji nie podlega zaskarżeniu zażaleniem ani skargą kasacyjną. Natomiast co do pkt II wyroku uznał, że pozwana nie ma interesu prawnego w zaskarżeniu tej części orzeczenia.

W zażaleniu na powyższe postanowienie pozwana zarzuciła naruszenie art. 398¹ § 1 w związku z art. 130 § 1, art. 398² § 1 i art. 398⁶ § 2 k.p.c. W konkluzji wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Skarga kasacyjna pozwanej – co wyraźnie wynika z jej treści (k. 724 odwr.) - została skierowana przeciwko wyrokowi Sądu Apelacyjnego w części, m.in. w zakresie pkt I i II. W punkcie pierwszym zaskarżonego wyroku Sąd Apelacyjny sprostował komparycję zaskarżonego apelacją pozwanej wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie.

Orzeczenie sądu drugiej instancji wydane na podstawie art. 350 § 3 k.p.c. nie należy do orzeczeń merytorycznych, kończących postępowanie w sprawie, a zatem nie może być zaskarżone skargą kasacyjną (zob. postanowienia SN: z 26 sierpnia 1998 r., II CZ 70/98; z 9 grudnia 1998 r., II CZ 143/98; z 27 stycznia 1999 r., II CZ 158/98; z 26 maja 1999 r., III CZ 34/99; z 13 czerwca 2013 r., V CZ 28/13). Tylko w przypadku, w którym sąd drugiej instancji wydał orzeczenie o sprostowaniu z naruszeniem art. 350 § 1 i § 3 k.p.c., będące w istocie rozstrzygnięciem co do *meritum* sprawy i nastąpiło to w sprawie, w której skarga kasacyjna jest dopuszczalna, od takiego orzeczenia można wnieść skargę kasacyjną (zob. wyroki SN: z 4 listopada 2010 r., IV CSK 188/10, OSNC 2011, nr 7-8, poz. 86 i z 17 czerwca 2014 r., I CSK 422/13, nie publ.; postanowienia SN: z 19 stycznia 2018 r., I CSK 176/17 i z 21 marca 2019 r., I CSK 488/18 – nie publ.). Taka sytuacja w niniejszej sprawie nie wystąpiła. Sąd Apelacyjny prawidłowo zatem odrzucił skargę kasacyjną pozwanej w zakresie dotyczącym sprostowania zaskarżonego wyroku.

Pozwana zaskarżyła wyrok Sądu Apelacyjnego również w pkt II, w którym wyrok Sądu pierwszej instancji został zmieniony w części w punkcie drugim przez oddalenie powództwo o zasądzenie odsetek od wskazanej tam kwoty do 17 grudnia 2020 r. oraz w punkcie trzecim przez oddalenie powództwa w pozostałym zakresie.

Przesłanką zaskarżenia orzeczenia w postępowaniu cywilnym jest istnienie interesu prawnego w zaskarżeniu orzeczenia. Interes prawny w zaskarżeniu, określany jako *gravamen*, rozumiany jest – najogólniej rzecz ujmując - jako pokrzywdzenie polegające na niekorzystnej dla strony różnicy między zgłoszonym przez nią żądaniem a sentencją zaskarżonego orzeczenia. Brak tak rozumianego interesu prawnego prowadzi do odrzucenia środka odwoławczego (zob. m.in. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2014 r., III CZP 88/13, OSN 2014, Nr 11, poz. 108; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 1997 r., I CKN 57/97, OSNCP 1997, Nr 11, poz. 166).

Wbrew twierdzeniom skarżącej, Sąd Apelacyjny trafnie odrzucił skargę kasacyjną również w zakresie podważającym pkt II zaskarżonego wyroku jako niedopuszczalną, gdyż pozwana nie wykazała pokrzywdzenia tym rozstrzygnięciem

(art. 398⁶ § 2 k.p.c.). Określenie zakresu zaskarżenia oraz skorelowanego z nim wniosku o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żadanego uchylenia i zmiany stanowią elementy konstrukcyjne skargi kasacyjnej, nie podlegające sanacji w postępowaniu naprawczym (art. 398⁴ § 1 pkt 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 398⁶ § 2 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

[SOP]

[ał]